

Konsekvensvurdering af demontering af luftledning i naturområde ved Kastbjerg Ådal

Ved demontering af 60kV luftledning mellem Havndal, Vesterbro 45, 8970 Havndal og Kærbybro, Kaldalvej 11, 9550 Mariager, skal alle master og fundamenter fjernes hvis muligt. I forbindelse med dette projekt skal der nedtages 13 elmaster i Kastbjerg Å dal. Da de 13 master er beliggende i, eller i umiddelbar nærhed af, natura 2000 område nr.223 (Fig. 1) er det kommunens ansvar, at foretage en konkret vurdering af forholdet mellem projektet og hensynet til internationale naturbeskyttelsesområder, samt tilstedeværelsen af strengt beskyttede arter, der optræder på Habitatdirektivets bilag IV.

I dette konkrete tilfælde betyder det, at projektet med nedtagning af luftledninger samt master og udvalgte fundamenter, ikke kan vedtages, hvis den vil have negative påvirkninger på de arter og naturtyper som Natura 2000-område nr. 223 er udpeget for at beskytte. De arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget kan ses i tabel 1. Derudover må projektet ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Projektet kan opdeles i tre etaper:

1. Afmontering og nedtagelse af tråd.

I hver mast monteres hjul hvori tråden lægges, og afventer at kunne nedfjeres. Når et passende antal master er lagt i hjul, vil selve nedfiringen kunne foregå. Nedfiring og opspoling af tråden, udføres uden at berøre naturområdet.

2. Nedtagelse og fjernelse af master.

Ved nedtagning af masterne placeret i naturområde, benyttes en gravemaskine med larvebånd til at fragte masterne ud af området. Inden dette foregår, er masterne løsnet på fundamentet og lagt ned på køreplader. Herefter deles masten i sektioner og fragtes uden for området. Alt dette arbejde i naturområdet foregår på køreplader.

3. Fjernelse af betonfundamenter.

Gravemaskinen med specialværktøj, deler fundamentet i mindre stykker, og herefter fragtes beton og jern ud af området. Hvis det er muligt, tages hele fundamentet på en gang, men det afhænger af størrelsen, - normalt deles det i mindre stykker. Når fundamentet er fjernet, vil et mindre hul i være tilbage. Såfremt hullet ikke efterfyldes, kan det udgøre en alvorlig sikkerhedsrisiko for dyr og mennesker. Det kan derfor ikke anbefales, at hullet efterlades uretableret.

Håndtering af master og fundamenter

Matrikel nr. 14a, Skrødstrup By, Hem

- Mast 3. er beliggende på dyrket mark og kræver ikke dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. Mast og fundament kan fjernes uden problemer.

Matrikel nr. 3a, Sem By, Hem

- Mast nr. 4 kan tilgås fra markarealet beliggende øst for masten. Selve masten er beliggende i natura 2000 området og står på kanten af et §3 beskyttet overdrev og kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. En stor del af fundamentet er synlig. Fjernelse af fundamentet kræver en mindre udgravning i umiddelbar nærhed af det synlige fundament. Det vurderes at hele fundamentet kan fjernes uden at skade overdrevet.
- Mast nr. 5-6. er beliggende på dyrket mark og kræver ikke dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. De er beliggende uden for Natura 2000 området og er ikke i beskyttet natur. De kan alle tilgås fra markarealerne beliggende nord for masterne. Master og fundament kan fjernes uden problemer.
- Mast nr. 7-8 vurderes til at være beliggende på grænsen af Natura 200 området men ikke inden for dette. Området de er beliggende på, er ikke §3 beskyttet natur, så der kræves ikke dispensation fra §3 til disse fjernelse to master. De kan begge tilgås fra markarealerne beliggende nord for masterne. Master og fundament kan fjernes uden problemer.

Matrikel nr. 1g, Sem By, Hem

- Mast nr. 9-10 er begge beliggende i natura 2000 område og §3 beskyttet fersk eng (6400) og kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. De kan tilgås fra vejen beliggende lige nord for masterne. Vejadgang er markeret med sort linje på Fig. 1. På alle adgangsveje angivet med sort linje skal der udlægges køreplader. Kørepladerne udlægges inden tråden tages ned, og fjernes efterfølgende master er fjernet. Både master og fundament vurderes til at kunne fjernes uden skade på beskyttet natur.
- Mast nr. 11 er beliggende i natura 2000 område og §3 beskyttet fersk eng (6400) og kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. Den kan tilgås fra vejen beliggende nord for masten. Både mast og fundament vurderes til at kunne fjernes uden skade på beskyttet natur. Adgangsvejen er markeret med gul linje på Fig. 1. På alle adgangsveje angivet med gul linje skal der udlægges køreplader. Kørepladerne udlægges inden tråden tages ned, og fjernes efterfølgende master er fjernet. Alle vejadgange markeret med gul linje afsættes af Mariagerfjord Kommune, i samarbejde med lokalkendt lodsejer, INDEN projektstart.

Matrikel nr. 10a, Sem By, Hem

- Mast nr. 12 er beliggende i natura 2000 område og §3 beskyttet fersk eng (6400) og kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. Masten kan tilgås fra pladsen ved vandværket. Vejadgang er markeret med sort linje på Fig. 1. På alle adgangsveje angivet med sort linje skal der udlægges køreplader. Kørepladerne udlægges inden tråden tages ned, og fjernes efterfølgende master er fjernet. Mast og fundament kan fjernes uden problemer.
- Mast nr. 13-14-15 er beliggende i natura 2000 område og §3 beskyttet rigkær og kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3. De kan tilgås fra vejen beliggende nord for masterne. Masterne kan fjernes, men fundamentet skal efterlades. En fjernelse af fundamentet vurderes til ikke at være muligt uden at gøre skade på habitatnaturen. Adgangsvejene er markeret med gul linje på Fig. 1. På alle adgangsveje angivet med gul linje skal der udlægges køreplader. Kørepladerne udlægges inden tråden tages ned, og fjernes efterfølgende masterne er nedtaget. Alle vejadgange markeret med gul linje afsættes af Mariagerfjord Kommune, i samarbejde med lokalkendt lodsejer, INDEN projektstart.

Generelt for alle master hvor fundamentet fjernes gælder følgende.

- Overjorden omkring eller eventuelt oven på masternes fundamenter bortgraves. Der må maksimalt graves i en afstand af 1m fra fundamentene.
- Der må ikke efterlades rester af armeringsjern inden for §3 beskyttet natur eller inden for habitatområdet.

Området efterlades retableret på nedenstående vilkår:

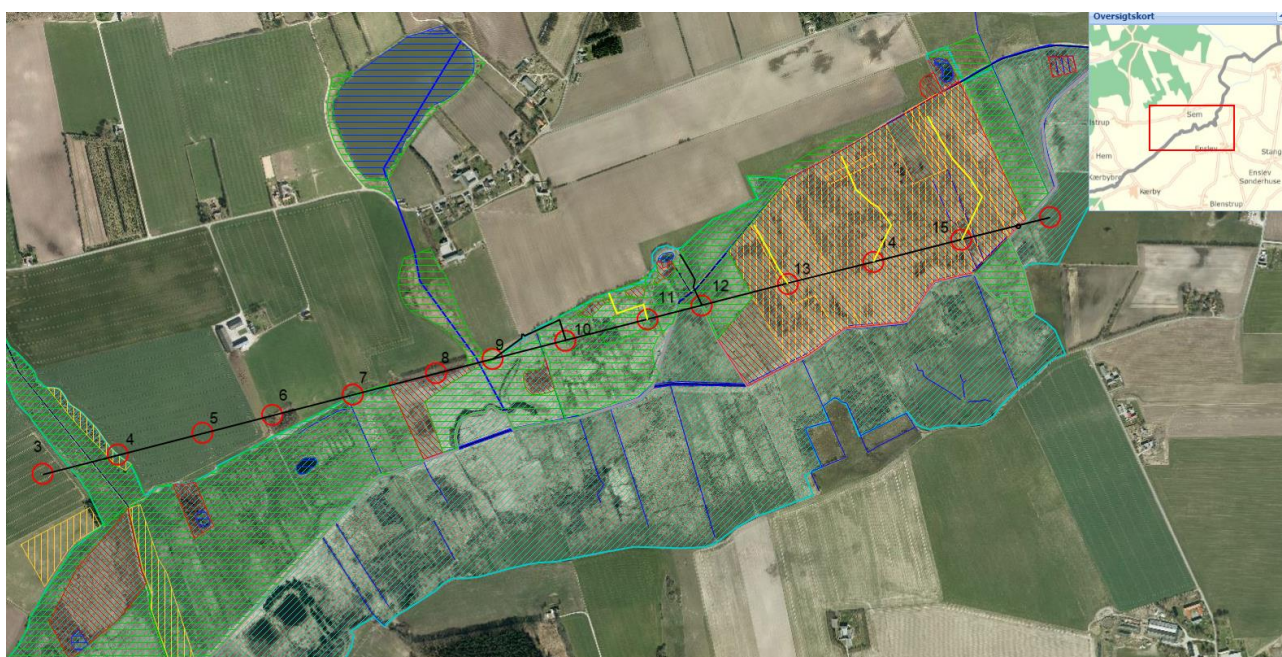
- De efterfølgende huller fyldes op med rent sand, hvorefter overjorden lægges tilbage på området, hvis muligt. Der må ikke efterlades huller til gene/fare for eventuelle græssende dyr.

Generelt for alle master hvor fundamentet ikke fjernes gælder følgende vilkår.

- Eventuelle elastiske fuger fjernes fra fundamentet.
- Eventuelle forseglinger af bolte fjernes.

Der må derudover ikke etableres oplag af nogen art inden for Habitatområdet undtaget ved p-pladsen ved vandværket. Tidspunkt for vejudlæg samt afsætning af adgangsvej aftales mellem lodsejer og Mariagerfjord Kommune.

I dispensationen fra naturbeskyttelsesloven §3 sikrer ovenstående vilkår, at projektet har en neutral påvirkning på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området.

Figur 1. Projektområde i Kastbjerg Ådal.

Natura 2000-område nr. 223

De internationale naturbeskyttelsesområder er et vigtigt bidrag til at beskytte den biologiske mangfoldighed i Danmark. De er samtidigt et dansk bidrag til internationalt at beskytte truede arter og naturtyper. Beskyttelsen forudsætter, at områderne administreres, så naturværdierne ikke forringes.

Natura 2000-område nr. 223

Udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 223 (Kastbjerg Ådal) omfatter 24 naturtyper og 7 arter.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 223		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandeng (1330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Blank seglmos (6216)	Kildevældsvindelsnegl (1013)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet.

Table 1. Liste over udpegningsgrundlag for Habitatområde 223 * prioriterede naturtyper

Vurdering i forhold til Internationale Naturbeskyttelsesområder

Mariagerfjord Kommune vurderer, at demontering af luftledning og udvalgte fjernelser af fundamenter ikke har nogen væsentlig negativ påvirkning på arter og naturtyper, der danner udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området.

For Habitatområde nr. 223 gælder, at mast nr. 4 er beliggende i naturtypen overdrev. Overdrev er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven. Naturtypen overdrev (6230) er på udpegningsgrundlaget for natura 2000 området. Fjernelse af fundament kan gøres uden kørsel på overdrevet og med et minimum af gravearbejde omkring fundamentet.

Mast nr. 9-12 er beliggende i naturtypen eng. Eng er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven, men er ikke en naturtype på udpegningsgrundlaget for natura 2000 området.

Mast nr. 13-15 er beliggende i naturtypen rigkær. Rigkær (7230) er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven, men er også en naturtype på udpegningsgrundlaget for natura 2000 området. I dispensationen fra §3 sikres det, at der udlægges køreplader på adgangsveje aftalt med lokalkendt lodsejer samt Mariagerfjord Kommune. Ved vejudlægget og afsætning af adgangsveje sikres, at køreplader lægges hvor arealet er tørrest og hvor naturkvaliteten er lavest. Områder som er meget fugtige og med meget høj naturkvalitet undgås helt. Derudover vælges tidspunkt for vejudlæg og afsætning af adgangsveje, til det tørreste og senest mulige tidspunkt på året, for at sikre mindst mulig påvirkning på naturen af de udlagte køreplader.

Mariagerfjord Kommune vurderer derfor, at demontering af luftledninger på området, vil indebære en neutral effekt på de naturtyper, der danner udpegningsgrundlag for habitatområdet.

Inden for området er der ikke kendskab til forekomst af arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. Der er én observation af odder nordvest for Hem hvilket er ca. 3.5 km fra det planlagte. Området er sikkert potentielt levested for odder og stor vandsalamander.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at det planlagte ikke påvirker arter, der danner udpegningsgrundlag for habitatområdet.

Strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter)

Mariagerfjord Kommune har kendskab til fund af 'bilag IV-arter' i nærhed til det planlagte. Der er én observation af odder nordvest for Hem hvilket er ca. 3.5 km fra det planlagte. Området er sikkert potentielt levested for spidssnudet frø og stor vandsalamander. Derudover *kan* der forekomme arter af flagermus inden for det planlagte.

Vurdering af projektets betydning for 'bilag IV-arter'

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er generelt følsomme for forstyrrelse. Med de stillede vilkår i dispensationen fra naturbeskyttelsesloven §3 sikres det, at det planlagte ikke vil påvirke nogen af de nævnte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Konklusion

Demontering af 60 kV luftledninger, fjernelse af tråd, master og udvalgte fundamenter er vurderet i forhold til de relevante dele af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 223 samt arter på habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes at projektet ikke vil påvirke natura 2000 områdets integritet. De arter og naturtyper der er på området udpegningsgrundlag, vil bibeholde en gunstig bevaringsstatus.

Vurderingen er udført på baggrund af besigtigelser på området, kortlægning af naturtyper, kendskab til 'Bilag IV-arter', registreringer i Naturbasen og Basisanalysen for Natura 2000-område nr. 223.